

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.202/2022/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Katona Csaba ügyvéd (Felperes jogi képviselő címe) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a dr. Csapó Annamária ügyvéd (Cím10) által képviselt **Alperes1** (alperes címe) alperes ellen rendkívüli munkavégzés ellenértékének megfizetése és egyéb követelés tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 13.M.70.385/2021/54. számú ítéletével szemben a felperes által 57. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 134.664 (százharmincnégyezer-hatszázhatvannégy) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá külön felhívásra 430.924 (négy százharmincezer-kilenc százhuszonnégy) forint fellebbezési illetéket az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.X.10.363/2019/11. számú részitélete folytán megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék a 2022. június 1-jén meghozott 13.M.70.385/2021/54. sorszámu ítéletével rendkívüli munkaidőre járó munkabér címén 1.231.036 forint és a késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A viszontkereset alapján jogalap nélküli gazdagodás címén 2.537.814

forint és a késedelmi kamat, továbbá 1.221.380 forint alperesi perköltség megfizetésére kötelezte a felperest.

[2] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2014. február 17-e és 2015. március 26. napja között állt munkaviszonyban az alperessel. A munkaviszonya első szakaszában, azaz 2014. február 17. és május 31. között műszakvezető munkakört töltött be, 250.000 forint munkabér ellenében. A munkaviszony második szakaszában, azaz 2014. június 1-je és szeptember 30. napja között megbízott üzemvezető volt 400.000 forint havi alapbér mellett, a munkaviszonya harmadik szakaszában 2014. október 1-je és 2015. március 26. napja között pedig üzemvezető munkakört látott el, havi alapbére 470.000 forint volt.

[3] A munkáltatói jogkör gyakorlója tanú2 ügyvezető volt, 2015. január 1-jétől tanú2 mellett tanúl ügyvezető is munkáltatói jogkör gyakorló volt. A munkahelyi hierarchiában a felperes felett üzemvezető üzemvezető helyezkedett el, aki munkáltatói jogkört nem gyakorolt.

[4] Az alperes hulladékfeldolgozással foglalkozó társaság, amely üzemi területe két részből, a papír- és a műanyagüzemből állt. Ezen kívül további üzemi területek pl. mérlegház, bálater is ki lettek alakítva. Az egyes üzemi területek „mintegy 100 m-es távolságban voltak egymástól”. A munkaviszony első szakaszában a felperes csak a műanyagüzemért volt felelős, ami ekkor a hétvégi napok felében működött. Az átlagos üzemidő napi 12 óra volt. 2014. március 21-én új műanyagüzemi válogatósort helyeztek működésbe, ezzel összefüggésben az üzem működése is intenzívebbé vált. 2014 júniusától, tehát a munkaviszony második szakaszában a felperes már az egész üzemért felelős volt, az üzem pedig lényegében minden nap kevés kivétellel, hétvégéken is működött. Az új válogatósor is üzemelt a hétvégi napokon, az átlagos munkaidő napi 20-23 óra volt, vagyis az üzem csaknem folyamatosan működött.

[5] Az alperesi üzem területén részben saját állományú munkavállalók, részben külsős vállalkozók alkalmazásában lévő, ún. „bérmunkások” végeztek munkát. Az alperes 2014. július 21-től több „bérmunkást” felvett saját munkavállalói állományába gépkezelőnek (tanú7, tanú6, tanú5). A felperes munkaviszonyának időtartama alatt folyamatosan nőtt a feldolgozandó anyag mennyisége és a felperes irányítása alá tartozó munkavállalói létszám is.

[6] A felperes műszakvezetőként tehát a munkaviszonya első fázisában nem rendelkezett munkaköri leírással, azt csak a megbízott üzemvezetői előléptetéshez kapcsolódóan kapott. E szerint feladata volt a teljes üzem vonatkozásában a munka megszervezése, irányítása, kifejezetten fizikai feladatok nem lettek számára meghatározva. A munkaszervezés körében a felperes feladata volt a termelés megszervezése, irányítása, valamennyi feladat átlátásával annak biztosítása, hogy a hulladékfeldolgozás folyamatos legyen.

[7] Rendes üzemmenetben, ha nem volt meghibásodás, az üzem az üzemvezető előzetes utasítása alapján tudott működni. A teljes üzem működéséhez egy időben legalább öt gépkezelőre volt szükség, akik egymást váltva két műszakban rendkívüli munkával, feszítetten el tudták látni a feladatokat. A felperes munkaviszonyának teljes időtartama alatt megvolt a működéshez szükséges gépkezelői létszám, az alperesi munkavállalók és a bér munkások létszámának figyelembevételével. Gépkezelési feladatot az alvállalkozó munkatársai is végezhettek, az üzemvezető, illetve a műszakvezető távollétében a munkafolyamatokért a gépkezelők voltak felelősek a felettes utasításai szerint.

[8] Az alperes működése során jelentős számban fordultak elő rendkívüli események, amelyek megakasztották a működési folyamatokat. Jellemzően hetente egy nagyobb és 2-3 kisebb probléma jelentkezett és ezek, a hulladékfeldolgozás egymásra épülő folyamat lévén, az egész üzem működésének fennakadását eredményezhették. A fennakadások lehettek személyi természetűek (pl. a szükséges létszám hiánya), vagy tárgyi jellegűek, (valamely gép meghibásodása). A felperes a fennakadásokat rendszeresen jelezte az ügyvezetésnek. A felperes munkaviszonyának első szakaszában ezt a feladatot üzemvezető végezte, később azonban a felperes. Amennyiben a gépkezelő vagy a közvetlen személyzet nem tudta elhárítani a technikai problémát, akkor az üzemvezetőnek szóltak, aki jogosult volt a szervízcsapatot értesíteni vagy egyéb szükséges intézkedést megtenni. Amennyiben a műszaki meghibásodás az üzemvezető távollétében következett be, kisebb részben volt szükséges a problémák megoldásához az üzemvezető vagy műszakvezető személyes jelenléte, többnyire elégséges volt a telefonon keresztül történő ügyintézés. A felperes közel lakott az alperes telephelyéhez, ezért amennyiben fennakadás, műszaki probléma adódott, a telefonos segítségnyújtás helyett rendszeresen személyesen intézte a probléma megoldását. Ez növelhette a hatékonyságot, mert a helyszínen személyesen adott utasításokat.

[9] A felperesnek és tanú3 anyagátvevőnek szükség esetén egymást kellett helyettesíteniük. A felperes helyettesítésére nem volt szükség, mert összesen egyetlen napot hiányzott a munkaviszonya során. tanú3 azonban többször is hiányzott betegség, illetve szabadság miatt, vagy egyéb okból, ezekben az esetekben a felperesnek helyettesként részt kellett vennie az anyagátvevői feladatok elvégzésében. A felperes munkaviszonyának második és harmadik szakaszában tanú3 a papíriumért felelős vezetőként át tudott venni a felperestől operatív irányítással kapcsolatos feladatokat, azzal, hogy a döntési jogkörét rendkívüli helyzetekben nem gyakorolhatta. Az operatív feladatok megosztását befolyásolta, hogy Tanú4ot üzemi adminisztrátor, 2015. január 1-jétől műszakvezető lett a műanyagüzemben. Alapvetően az adminisztratív feladatokat végezte, ugyanakkor operatív irányítási feladatokat át tudott venni a felperestől ebben a részlegben és lehetősége volt rendkívüli fennakadások esetén intézkedni.

[10] Az alperesi üzemen belül a hulladék anyagot mozgatni, szállítani kellett. A felperes „C” típusú vezetői engedéllyel rendelkezett és targoncát is tudott vezetni. A papíriumben nem volt szükség tehergépkocsi szállításra, az oda beosztott gépkezelők targoncával megoldották az anyagok szállítását. A műanyagüzemben a targoncázást meg

tudták oldani a gépkezelők, ugyanakkor az új válogatósor üzembehelyezésével, 2014. március 21-től szükség volt nagyobb konténerek tehergépkocsival történő mozgatására, naponta több alkalommal. E munka elvégzésére is alkalmasak voltak a tehergépkocsivezetők, akik részben telephelyen kívül végeztek munkát. Azonban a reggeli indulás előtt, illetve délután a helyszíni munkáról érkezéskor ki tudták üríteni a megtelt konténereket. A tehergépkocsivezetők is rendszeresen dolgoztak rendkívüli munkaidőben. A perben rendelkezésre bocsátott munkaidőbeosztás szerint több olyan hétvégi munkanap volt, amikor volt munkavégzésre beosztott tehergépkocsivezető a telephelyen. 2014. július 21-ig ugyanakkor kilenc olyan hétvégi, illetve munkaszüneti nap volt, amikor tehergépjárművezető nem volt beosztva a telephelyre és a felperes sem végzett munkát.

[11] Az alperes működtetett egy rendszám nélküli tehergépkocsit is a telephelyen belüli szállítás érdekében, amelyet jogosítvány nélkül, de a megfelelő tudással rendelkező külsős és belső munkatársak is vezethettek. Ennek következtében tanú6, tanú7, munkavállaló, tanú5, illetve munkavállalól az anyagmozgatásban részt tudtak venni. A felperes is szállított konténert a tehergépjárművel, amivel a munka előrehaladását segítette. A konténerek cseréje egész nap zajlott, ebből pedig az következett, nem volt szükség feltétlenül, rendszerszinten arra, hogy a felperes fizikailag részt vegyen a konténercserében. Ez a munkafolyamat nélküle is megoldódott a gépkocsivezetők, illetve a betanított gépkezelők részvételével.

[12] Az alperesnél feldolgozott hulladékanyag származása szempontjából meg kellett különböztetni az ún. saját gyűjtésű, illetve a más cégek által gyűjtött anyagokat. A saját gyűjtésű műanyag- és papírhulladék átvételéhez ún. anyagminősítést kellett végezni, a külsős cégek által gyűjtött anyag esetében erre nem volt szükség, csak átvételre és mérlegelésre.

[13] tanú3 foglalkoztatására anyagminősítő munkakörben került sor, a munkaideje 14 órákor ért véget. A jelenléti ívek alapján azonban megállapítható volt, hogy tanú3 rendszeresen, napi 1-3 óra rendkívüli munkavégzést teljesített, hétvégente nem dolgozott. A papírhulladék érkezése többnyire a munkaidejére esett, az ezzel kapcsolatos feladatokat ezért el tudta végezni.

[14] Az alperes ügyvezetője 1/2014. számon 2014. június 17-ével úgy rendelkezett, hogy a beérkezett hulladék minősítése tanú3 feladata, akadályoztatása esetén azt az üzemvezető köteles elvégezni. A gépkezelők munkaköri leírása tartalmazta, hogy ők is jogosultak voltak a beérkező anyag átvételére, amennyiben saját gyűjtésű anyagról volt szó, ezt el is végezték. 2015 januárjától Tanú4 is részt vett az anyagátvételi és anyagminősítési feladatokban és azokat a felperes is ellátta délutánonként tanú3 távozása után, vagy olyan napokon amikor tanú3 nem végzett munkát.

[15] A délelőtti műszakot követően, illetve hétvégén csak a külsős beszállítók által gyűjtött anyagok érkeztek, ezért anyagminősítést nem kellett végezni, csupán az átvételre és a mérlegelésre volt szükség, ami viszont nem igényelte a felperes közvetlen részvételét. A

felperes március végétől június elejéig általában 6-10 órával többet volt jelen a munkahelyén az általa vezetett munkaidőnyilvántartás szerint, a későbbi időszakban, június elejétől napi 3-5 órát tüntetett fel a rendes munkaidőn felül. A felperes által rögzített hétvégi munkavégzés 2014 júniusától jelentősen csökkent, szórványossá vált. Ezzel párhuzamosan a mérlegházi dolgozók munkaideje jelentős növekedést mutatott. Mindezek összevetésével nem volt igazolt, hogy a felperes jelenléte minden esetben feltétlenül szükséges volt az anyagátvétel, illetve a mérlegelés során.

[16] tanú3 távolléte okozhatott indokolt többletmunkát a felperesnek. Ez az időszak a munkaviszonya ideje alatt 9,5 hét volt összesen, ekkor a saját munkája mellett tanú3 helyettesítését, tehát az anyagminősítést is el kellett látnia. A felperes munkaviszonyának megszüntetését követően az anyagminősítési feladatot Tanú4 alperesi munkavállaló látta el, aki ebben nem vett részt szükségszerűen személyesen, mivel a gépkezelő által készített fényképfelvétel alapján adott utasítást a beérkező anyag minősítésére. Az alperesnél a rendszeresen és jelentősen változó bémunkásállomány betanítása az adott műszakért felelős gépkezelő feladata volt.

[17] Az alperesi munkavállalók jelentős számú rendkívüli munkavégzést teljesítettek, a kialakult gyakorlat szerint a rendkívüli munkavégzésért az alperes hétköznapra 70 %-os, hétvégére 100 %-os bérpótlékot fizetett. Az alperesnél egymással párhuzamosan két munkaidőnyilvántartás működött, a kézzel vezetett nyilvántartás volt az irányadó, ez képezte a bérelszámolás alapját. Ebben a munkavállalók rögzítették az érkezés, a távozás és a teljesített rendkívüli munkavégzés időtartamát. Emellett volt egy elektronikus nyilvántartás is.

[18] A felperes napi munkaideje a munkaszerződése alapján 6.00-14.00 óráig tartott. A munkaszerződés e rendelkezését a felek a munkaviszony fennállása alatt nem módosították. A felperes részére az ügyvezetők voltak jogosultak rendkívüli munkát elrendelni, ilyenre azonban formálisan nem került sor. Elvárás volt azonban, hogy a munkát műszakvezetőként, illetve később üzemvezetőként a teljes üzem vonatkozásában megszervezze és irányítsa. Az ügyvezetőknek tudomásuk volt a rendkívüli incidensekről és arról, hogy ezek hátráltatják az üzem működését. Tudtak arról is, hogy a felperes a munkaszerződésben meghatározott rendes munkaidején felül több időt töltött a munkahelyén. Ez ellen nem tiltakoztak, de kifejezetten el sem rendelték. Elvárták ugyanakkor, hogy a felperes telefonon folyamatosan, bármikor elérhető legyen és meghibásodás esetén a szükséges intézkedéseket tegye. Nem volt elvárás azonban, hogy személyesen megjelenjen. Amennyiben erre nem került sor, felelősségre vonás nem történt.

[19] Az alperes a munkaviszony időtartama alatt a munkaviszony első szakaszára vonatkozóan 96 óra, a második szakaszára 64 óra rendkívüli munkavégzést ismert el a felperesnek, melyet ki is fizetett. A rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos igényét a felperes utóbb terjesztette elő, amelyet ebben a mértékben tanú2 ügyvezető jóváhagyott. Az alperesi gyakorlat szerint annyi időre fizettek rendkívüli munkavégzésre díjat a munkavállalóknak, amely nem haladta meg a törvényben meghatározott mértéket. Az üzemvezetővé történő kinevezéssel egy időben tanú2 ügyvezető közölte a felperessel, hogy jelentősen

megemelkedett a munkabére, ezért rendkívüli munkavégzés ellenértékére nem tarthat igényt, de a munkáját célprémiummal is fogja honorálni a munkáltató. A felperes ezt követően a maga által vezetett jelenléti íven nem tüntetett fel rendkívüli munkaidőt, csupán az érkezése és a távozása időpontját.

[20] A munkatársak azt érzékelték, hogy a felperes munkával töltötte azt az időszakot, amikor az alperesi üzemben tartózkodott. Az alperesi üzem nagy kiterjedésű telephelyen található, ahol az egyes üzemegységek között a felperesnek sokat kellett mozognia. Ebből az következett, hogy az egyes munkavállalók nem tudták pontosan, folyamatosan követni, hogy mikor, mivel foglalkozott a felperes.

[21] Az alperes 2015. március 26-ával azonnal hatályú felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát, ezt követően a felperes feladatait Tanú4 és tanú3 vették át, akik az addigi feladataik mellett látták el az üzemvezetői feladatokat, megbízott üzemvezetőként napi 9-10 óra munkát végeztek az alperesnél. A rendkívüli események kapcsán telefonon adtak utasítást és intézkedtek. Ezt az eljárási módot az ügyvezetés nem kifogásolta. A felperes távozását követően az alperesnél gépészeti modernizációt is megvalósítottak, ezért a technikai jellegű fennakadások egyre ritkábbakká váltak.

[22] Az elsőfokú bíróság a fentiekből kiindulva a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (1) bekezdés, 107. §, 109. § (1), (2) bekezdés, 143. § (1), (2), (4) bekezdés, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:579. §-a alapján vizsgálta a megismételt eljárásban a keresetet, amelyet a felperes kizárólag a rendkívüli munkavégzés ellenértéke tárgyában tartott fenn.

[23] A bizonyítandó tények és a bizonyítási teher szempontjából figyelembe vette a Kúria Mfv.X.10.363/2019/11. számú végzésében előírtakat. Kifejtette, a felperes terhére esett annak bizonyítása, hogy a már korábban kifizetett rendkívüli munkaidőre járó díjazáson felül az alperes érdekében szükséges és indokolt módon, további munkaórákat teljesített. Ezek mennyiségét is a felperesnek kellett bizonyítani. Figyelemmel kellett lenni arra, hogy nem mellőzhetetlen feltétele a túlmunkadíjra vonatkozó igény megalapozottságának a rendkívüli munkavégzés elrendelése. Annak megállapítására alapot adhat az is, amennyiben a munkáltató olyan feltételeket teremt, amely alapján a munkavállaló a rá háruló munkát csak rendkívüli munkavégzéssel tudja teljesíteni (EBH1999.53, BH1998.509). Értékelni kellett ugyanakkor azt is, hogy a munkaidő nyilvántartása és ellenőrzése a munkáltató kötelezettsége. Az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásának következménye pedig nem hárítható a munkavállalóra. Érdemi munkáltatói utasítás hányában a közvetett bizonyítékok alapján lehetett következtetést levonni a rendkívüli munkavégzésre. A megismételt eljárás során tett nyilatkozataira figyelemmel a felperesnek kellett bizonyítania azt is, hogy az anyagátvétellel, illetve a bér munkások betanításával, menedzsmentjével kapcsolatban milyen mennyiségben, milyen feladatok hárultak rá.

[24] Az elsőfokú bíróság nem vitatott tényként állapította meg, hogy a felperes munkaviszonya az általa ellátott feladatok és az alperesnél kialakult működési feltételek szempontjából a három szakaszból állt. Nem volt vitatott, hogy kik gyakorolták a munkáltatói jogkört, egyezően nyilatkoztak a felek a jelenlét nyilvántartásának rendjére, módjára, és a rendkívüli munkavégzés alperesnél kialakult ellentételezésére is. A kereset összecszerúsége, a számítási módja sem volt vitatott. Szintén nem volt vitatott, hogy a felperes részére rendkívüli munkavégzésre nem adtak formális utasítást az ügyvezetők, továbbá a felperes az általa jelenléti íveken feltüntetett időtartamban az alperesi telephelyen tartózkodott.

[25] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban lefolytatta a felek által indítványozott bizonyítást, az egyes bizonyítási eszközöket pedig az alábbi szempontok szerint értékelte. Az alperes által tanúnyilatkozat elnevezéssel becsatolt okiratokat egyszerű okirati bizonyítéknak tekintette, mivel az abban nyilatkozó személyek törvényi figyelmeztetés hiányában tettek nyilatkozatot, ezért annak hitelességét nem lehetett aggálytalanul megállapítani. Ezen iratok tartalmát az egyéb bizonyítékokkal, különösen a tanúvallomások tartalmával egybevetve annyiban lehetett bizonyítékként értékelni, amennyiben azt a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok is alátámasztották.

[26] A tanúknak 6-7 évvel korábbi eseményekre kellett visszaemlékezniük. Ez is indokolta, hogy több esetben a vallomásaikban eltérően számoltak be az adott eseményekről. Ezért a tanúvallomások ellentétes elemeit a bíróság egybevetette a korábbi tanúvallomásokkal, a per egyéb adataival és indokolt esetben szembesítéssel igyekezett feloldani. Az egyes tanúvallomások abban az esetben voltak alkalmasak a tényállás megállapítására, amennyiben ugyanazon körülményre legalább két tanú egybehangzóan nyilatkozott, vagy az adott tanúvallomást egyéb peradatok alátámasztották, illetve amennyiben a tanú, az időmúlás ellenére, nagy határozottsággal tudott valamire nyilatkozni. Ennek hiányában az ellentmondásos tanúvallomások nem képezhették a tényállás alapját, amit a bizonyítás eredményessége körében kellett értékelni.

[27] Az elsőfokú bíróság részletesen értékelte, hogy mindkét fél tett az igen hosszadalmas peres eljárás során ellentmondásos nyilatkozatokat. Ezért mindkét fél szavahihetősége megkérdőjeleződött. A felperes többször, okirati bizonyítékkal ellentétes állításokat fogalmazott meg, amelyek adott esetben nehezen védhető álláspontok voltak, például a gépkezelők anyagminősítési tevékenységével, illetve a gépjárművezetők feladataival kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság alapvető ellentmondást vélt felfedezni a felperes azon kereseti érvelésében, hogy állítása szerint az üzem növekedésével nőtt az általa elvégzendő munka, mindez többlet terhet jelentett a számára. Ennek ellenére elismerte, hogy egyre jobban sikerült delegálnia a feladatokat és ténylegesen is kevesebb rendkívüli munkaidőt számolt fel.

[28] Az alperes perbeli nyilatkozatait is ellentmondásosnak találta az elsőfokú bíróság, részben az alperesi társaság működésével, üzemelési rendjével kapcsolatban, továbbá a gépkezelői létszámot illetően. Változó tartalommal nyilatkozott a tehergépkocsivezetők műszakját, a belső anyagmozgatás munkaerő szükségletét és a tehergépkocsivezetők

betanítását illetően. Mindezek az alperes működési körébe tartozó adatok voltak, tehát különösen elvárható volt, hogy pontos és következetes előadásokat tegyen.

[29] A felek egyező előadásaként értékelte a bíróság az alperesi üzemidőre, a kisüzem felállítására, a dolgozói állomány összetételére, továbbá a 2014. július 21-i állománybővítésre, a felperes előmenetele és a felelősségi területeinek alakulására vonatkozó nyilatkozatokat.

[30] Az alperesi hulladékfeldolgozó üzem működésének módját, a felperes személyes munkavégzésének indokoltságát illetően Tanú4 tanúvallomása alapján megállapította, hogy amennyiben nem történt fennakadás, akkor az üzemvezető, illetve a munkavezető előzetes utasítása alapján bármely napszakban folyamatosan zajlott a munka. Minimum öt gépkezelőre volt szükség ahhoz, hogy folyamatosan haladjon a munka és a felperes elismerte, hogy ez a létszám biztosított volt. Ezt egyébként Tanú4 mellett tanú3 tanúvallomása is alátámasztotta. A felperes sem állította, hogy gépkezelőket kellett helyettesítenie, továbbá nem állította, hogy folyamatosan bent tartózkodott. Ebből pedig az következett, hogy a rendes munkamenetben, tehát amennyiben nem történt fennakadás, akkor az üzem működőképes volt a felperes jelenléte hiányában is. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a gépkezelők munkakörének nem volt része a szervezeti irányítás, mivel a gépkezelők az általuk felügyelt munkafolyamatot irányították és felügyelték. Megállapítható volt továbbá Tanú4 és tanú3 tanúvallomása alapján az is, hogy ők az operatív szervezési, irányítási feladatokba besegítettek a felperesnek, vagyis rájuk számíthatott a feladatai delegálása során. A bálázógép kezelésére pedig nemcsak az alperesi munkavállalók, hanem külsős foglalkoztatott részéről is sor kerülhetett.

[31] A rendkívüli események gyakoriságáról és az ennek kapcsán kialakult eljárásrendről a tanúk egyezően nyilatkoztak. A felperes által a felsővezetésnek a meghibásodásokkal összefüggésben írt e-maileket azért nem találta relevánsnak az elsőfokú bíróság, mert önmagában az e-mail megírása nem bizonyította, hogy az abban rögzített tevékenység sürgető feladat volt és nem várhatott a felperes következő napi munkaidejéig. Ugyanakkor tanú7 tanúvallomása alapján nem lehetett kétségbe vonni, hogy a felperes személyes megjelenése többször hozzájárult a gyorsabb, hatékonyabb ügyintézéshez, az üzem újraindításához.

[32] Az elsőfokú bíróság az anyagszállítási feladatok tekintetében tanú5, tanú7 és tanú6 tanúvallomását tekintette irányadónak azzal, hogy a tanúkon kívül, több más személy is be volt tanítva teherautóvezetésre és az alperesnél ennek megfelelően látták el napi 20-22 órában az ehhez kapcsolódó tevékenységet. A felperes ebben a körben a szavahihetőségét megkérdőjelező módon többször is változtatott a nyilatkozatain. Mindezek ellenére a bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a külső helyszínen dolgozó gépkocsivezetők rendszeresen besegítettek a telephelyi anyagmozgatásban, amit több tanú tanúvallomása egyértelműen alátámasztott. A tehergépkocsivezetők munkaidőbeosztása szerint 2016. március vége és július 21. között volt kilenc olyan hétvégi, illetve munkaszüneti nap, amikor nem volt beosztott gépjárművezető a telephelyen és ezeken a napokon a felperes sem végzett munkát. Ebből pedig az következett, hogy kellett olyan személyeknek tevékenykedni a

telephelyen a fenti tanúkon kívül is, akik az anyagmozgatásban részt tudtak venni. Ezzel párhuzamosan egyébként ebben az időszakban a felperes már jelentősen kevesebb rendkívüli munkaidőt rögzített magának.

[33] Azt sem tudta a felperes bizonyítani, hogy a kollégák, a munkatársak betanítása mennyi időt vett igénybe és mikortól lehetett ténylegesen számítani a betanított teherautóvezetők munkájára. Nem volt vitatott, hogy a felperes is részt vett közvetlenül a teherautós és targoncás anyagmozgatásban, hiszen ezt tanú5 és tanú7 tanúvallomása alátámasztotta, de ennek mértékére nem nyilatkoztak egyezően a felek.

[34] A tanúvallomások közül az elsőfokú bíróság tanú5 tanúvallomását emelte ki, aki a megismételt eljárás során a korábbiaktól eltérő tartalommal tett vallomást. Abból az lehetett megállapítani, hogy a felperes által végzett rendkívüli munka idejéről, részleteiről nem rendelkezett érdemi információval. Állítása szerint a felperes mindig elérhető volt a számára, ezt azonban a becsatolt jelenléti ívek a délelőtti műszak tekintetében nem támasztották egyértelműen alá. Azt a nyilatkozatát, amelyet a korábbi eljárásban tett a tanú, miszerint a „felperes nélkül megállt volna az élet”, már sokkal árnyaltabban fogalmazta meg a megismételt eljárásban tett vallomásában. Ebből az következett, hogy a felperesnek valóban fontos szerepe volt egy-egy fennakadás kapcsán az üzem újraindításában, de a tanúnak nem volt teljes rálátása a felperes munkájára, az üzemszervezésre.

[35] A bizonyítékok részletes értékelése körében az elsőfokú bíróság az anyagátvétel kapcsán is azt hangsúlyozta, hogy a felperes jelentősen ellentmondásos nyilatkozatokat tett. A bizonyítást nehezítette, hogy a megismételt elsőfokú eljárás későbbi szakaszában tett részletes tényállítást és hivatkozott ezzel összefüggésben a munkavégzése indokoltságára. Az eljárás ezen szakaszában kizárólag tanú6 tanúvallomása és tanú2 ügyvezető nyilatkozata állt rendelkezésre. Az okirati bizonyítékok ellentmondásosak voltak az anyagátvevő, anyagminősítői feladatok vonatkozásában, ezért egyértelműen nem igazolták, hogy a gépkezelők a beérkező anyagok minősítésére jogosultak voltak.

[36] Az az állítás, hogy tanú7 és tanú5 a felperes távollétében nem vehettek át anyagot, nem lehetett valós, mert a felperes 2014 júniusától egyre csökkenő mennyiségben számított fel különösen a hétvégi időszakra rendkívüli munkaidőt, éppen akkor, amikor a hétvégi anyagbeáramlások mennyisége megnövekedett. Ebből következően valakinek a helyszínen jelen kellett lennie, aki az anyagátvételt elvégezte. Ugyanakkor a mérlegházban dolgozók munkaideje és tanú3 távolléte a felperes által benyújtott, és az alperes által nem vitatott munkaidőkimutatás alapján megállapítható volt. A felperes emellett elismerte, hogy Tanú4 jogosult volt anyagátvételle, anyagminősítésre, ezt tanú7 és tanú2 is megerősítette. tanú3 távollétében a munkáját az anyagátvételle és anyagminősítésre jogosultak megosztották egymás között, amit tanú8 tanúvallomása támasztott alá, de a helyettesítési rend miatt a felperesnek voltak ilyenkor többlet feladatai.

[37] Nem volt bizonyított, hogy a felperes a bér munkások betanításában részt vett. Ebben a kérdésben is a per késői szakaszában tett előadást, ezért kizárólag tanú6 tanúvallomása volt értékelhető. Önmagában a bér munkások állomány jelentős fluktuációjából nem következett, hogy a felperes végezte a bér munkások betanítását.

[38] A rendkívüli munkaidő nyilvántartása és díjazása kérdésében a bíróság a felek részben eltérő előadásai mellett tanú2 nyilatkozatának, tanú9 és tanú5 vallomásának, továbbá a munkaügyi hatóság ellenőrzése folytán keletkezett iratoknak tulajdonított jelentőséget. Megállapította, hogy az alperes nem vezetett az Mt. 134. §-ának megfelelő munkaidő nyilvántartást a felperes rendes és rendkívüli munkaidejéről. Ugyanakkor nem voltak vitatottak a felperes jelenléti órái. tanú5, tanú7, Tanú4 és tanú6 azt adta elő a vallomásában, hogy a felperes általuk érzékeltén, a jelenlétét munkavégzéssel töltötte. Az is tény azonban, hogy a felperes sokat mozgott az egyes alperesi egységek között, nagy távolságokat kellett megtennie. Ebből szükségszerűen következett, hogy egy-egy munkatársnak nem lehetett teljes rálátása arra, hogy a felperes a különböző helyszíneken, mivel töltötte a munkaidejét.

[39] Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a 2014 májusában számfejtett és megfizetett célprémium és mozgóbér minősülhetett-e a rendkívüli munkavégzés ellenértékének. E körben az alperes által becsatolt bérkartonokat, fizetési lapokat, továbbá gazdasági vezető gazdasági vezető levelezését tekintette releváns bizonyítéknak és arra a következtetésre jutott, hogy nem volt igazolt, a célprémium kizárólag a felperesi rendkívüli munkavégzés ellenértékéként lett kifizetve.

[40] Az elsőfokú bíróság értékelése körébe vonta a felperesi munkaviszony megszűnését követő időszak üzemi körülményeit, üzemvezetési módszereit is, mely körben Tanú4 és tanú3, illetve a gépkezelők tanúvallomását tekintette irányadónak.

[41] Mindezek alapján a fentebb részletezett bizonyítékok egybevetésekor a Kúria határozatában kifejtettekre és arra is figyelemmel volt, hogy önmagában a munkahelyen tartózkodás a munkaidő lejártát követően nem ad alapot a túlmunkavégzés megállapítására (BH1999.53, BH2005/7/201.). A bizonyítás adatait gondosan kellett mérlegelni, mert a felperes a rendkívüli munkavégzésre nem kapott utasítást, ezért azt kellett bizonyítania, hogy a munkahelyen tartózkodás során az alperes érdekében szükséges és indokolt munkát végzett a rendes munkaidőn felül akár műszakvezetői, akár üzemvezetői feladatai körében.

[42] Az alperes terhére kellett értékelni, hogy a munkaidőnyilvántartási kötelezettségét megszegte, hiszen a munkáltató kötelessége a teljes, hiteles, ellenőrizhető, naprakész munkaidőnyilvántartás vezetése, a rendes és rendkívüli munkaidő kezdetének és végének meghatározása és az ellenőrzés. A munkaidőnyilvántartás hiányosságai esetén a bíróság közvetett bizonyítékok alapján mérlegeléssel állapíthatja meg a teljesített munkaidőt (BH2009.120, BH2015/8/232, Mfv.III.10.740/2017/7., Mfv.II.10.428/2017/5.). Mindezek következtében a tanúvallomásokat és az okirati bizonyítékokat mérlegelve lehetett

következtetéseket levonni. Azok bizonyító erejét befolyásolta, hogy a perbeli események óta jelentős idő telt el, a dokumentáció hiányában csak hozzávetőleges megközelítésben kerülhetett sor bizonyos adatok megállapítására.

[43] Az elsőfokú bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy a felperes jelenléte nélkül leállt volna az üzemi működés az alperesnél. Nem volt vitatott, hogy a perbeli időszakban az alperesi üzem egyre fokozódó terheléssel, létszámproblémákkal és üzemelési fennakadásokkal működött. Ugyanakkor ebből nem következett, hogy a munkát irányító műszakvezető vagy üzemvezető feladatai is ilyen arányban növekedtek. A felperes ugyanis alapvetően operatív vezetőként volt alkalmazva, vagyis lehetősége volt a szervezési, irányítási részfeladatok delegálására, továbbá egyes munkafolyamatok rendes üzemmenet mellett bizonyos mértékig automatizáltak voltak. A felperes ellentmondásos érvelésében részletesen bemutatta az üzem működését és az üzemre háruló fokozódó terhelést, ezzel ellentétben mégis a munkaviszonya első szakaszában, 2014. július 21-ig hivatkozott nagyobb volumenű rendkívüli munkára azzal, hogy később sikerült a feladatait pl. Tanú4 részére, kiszerveznie és egyre kevesebb rendkívüli munkát kellett teljesítenie.

[44] Releváns körülmény volt, hogy a rendes üzemmenetben nem volt mellőzhetetlen a felperes jelenléte, felügyelete. A gépkezelők kontrollálták a saját területükön megvalósuló munkavégzést, az anyagmozgatáshoz sem volt nélkülözhetetlen a felperes jelenléte. A folyamatos felügyelet, vagyis a napi 20-24 órában történő jelenlét egyébként sem lett volna lehetséges, ezt a felperes is elismerte. A rendkívüli fennakadások valóban igényelték a felperes közbelépését, intézkedését, ezt a munkakörét átvevő tanúk is megerősítették. Ilyen helyzetekben szükség volt intézkedésre, de a munkakört átvevők ezt túlnyomórészt telefonon bonyolították le. Ebből következően a felperes saját döntése volt, hogy ezekben a helyzetekben a személyes jelenlétet választotta, holott ez nem volt feltétlenül szükséges a rendkívüli helyzetek elhárításához és nem volt elvárás az ügyvezetők részéről.

[45] Igazolt volt, hogy a felperes is részt vett a telephelyen belüli anyagmozgatásban, de nem tudta bizonyítani, hogy ez az általa elszámolt mértékben feltétlenül szükséges volt. Megdőltek azok a felperesi állítások, miszerint az üzem működése nagy mértékben a személyes fizikai munkavégzésére támaszkodott, hiszen a munkában részt vettek a betanított gépkezelők és a külső helyszínen dolgozó teherautósofőrök is. Több munkavállaló rendelkezésre állt e munkafolyamat elvégzéséhez. Nem lehetett teljeskörűen rekonstruálni, hogy maradtak-e olyan időszakok, amikor a felperes egyedül volt olyan munkavállalóként az üzemben, aki az anyagmozgatási feladatot elvégezhetette, illetve a dolgozók hatékonyabb beosztása ezt mennyiben befolyásolta.

[46] Az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy volt olyan időszak, amikor a felperes nem rendelkezett munkaköri leírással, ebből következően a munkaköri felelősség határai sem voltak egyértelműek számára. Ebben az időszakban jobban elfogadható volt a több munkaidő, mely során a szükségesség és a hatékonyság szempontjára figyelemmel a felperes személyesen is részt vett egyes fizikai munkákban, azaz a tehergépjárművezetésben, a targoncázásban, vagyis nem csak a vezetői teendőit látta el. Ez egybeesett azzal az

időszakkal, amikor az új válogatósort beüzemelték és több új feladat volt az anyagmozgatás tekintetében is. Nem volt igazolt azonban, hogy a felperes munkájára az anyagátvétel vagy anyagminősítés során rendszerszinten szükség volt és azt nélküle nem lehetett elvégezni. A beérkező anyagok mennyisége ugyanis éppen akkor növekedett, amikor a felperes által elszámolni kért rendkívüli munkaidő csökkent.

[47] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság indokolt rendkívüli munkaként értékelte az üzemelés fennakadása során felmerülő többletfeladatokat, mivel az ügyvezetés elvárása volt, hogy a felperes a munkaidőn kívül, éjjel-nappal rendelkezésre álljon. A személyes megjelenés azonban nem volt mindig szükséges annak ellenére, hogy ez hozzájárulhatott a problémák hatékonyabb elhárításához. Az üzem átlagosan heti egy nagyobb és 2-3 kisebb fennakadása kapcsán a felperes szükséges munkájának pontos időtartama azonban nem volt meghatározható.

[48] Azt is figyelembe kellett venni, hogy a felperes munkakörét a munkaviszonya megszüntetését követően ketten vették át, akik a korábbi munkakörük megtartása mellett látták el a felperes feladatait napi 1-2 óra rendkívüli munkavégzés mellett. Mindezek alapján közvetett bizonyítékok útján volt meghatározható mérlegeléssel a szükséges és indokolt többletmunka pontos időtartama.

[49] Az elsőfokú bíróság a rendkívüli munkavégzés időtartamának meghatározásakor a felperesi munkaviszony szakaszait tekintette irányadónak. Az első szakaszt két időszakra bontotta. 2014. március hónapját külön kezelte, mivel ebben az időszakban az új válogatósor még nem működött, a felperes betanuló fázisban volt, a rendkívüli problémákkal viszont hozzá fordultak. Tanú4 még nem dolgozott a műanyagüzemben, tehát nem tudott a felperesnek besegíteni. Ez alapján 21 hétköznapi munkanapra napi 2-2 óra rendkívüli munkaidőt talált indokoltnak az elsőfokú bíróság.

[50] 2014. április és május hónapjaira 41 hétköznapi nagyobb mértékű, napi 3 óra rendkívüli munkaidőt talált megállapíthatónak, mert ekkor az új válogatósor már működött, ezért növekedett a munka mennyisége. A teherautóvezetők betanítása még zajlott és a felperes nem rendelkezett munkaköri leírással, tehát indokoltabb volt az anyagmozgatásban való személyes részvétele is. Az üzem működésével összefüggő rendkívüli problémák esetén a felpereshez kellett fordulni, aki még mindig betanuló fázisban volt. Tanú4ot még nem alkalmazták, tanú3 pedig hiányzott 2 hetet ebben az időszakban. Az alperes erre az időszakra elismert és megfizetett 56 hétvégi pihenőnapra munkaórát. A felperes egyébként átlagosan hetente egy pihenőnapra tüntetett fel túlmunkát. A napi három óránál több munkaóra nem volt indokolható a fenti körülményekre tekintettel sem.

[51] A felperesi munkaviszony második szakaszára, vagyis a 2014. június és szeptember közötti időszakra 13 hét alapján a hétköznapiakra 1,5 óra rendkívüli munkaidőt talált indokoltnak az elsőfokú bíróság. A felperes ekkor már megbízott üzemvezető volt és

nemcsak a műanyag, hanem a papíruzemért is felelt, abba is be kellett tanulnia. Hozzá kellett fordulni az egész üzemet érintő rendkívüli problémákkal, ugyanakkor bővült az anyagmozgatók létszáma. A felperes már rendelkezett vezetői munkaköri leírással. A személyes anyagmozgatás a részéről már nem volt indokolt, július 21-től a felperes szerint sem. tanú3 rendelkezésre állt, de ebben az időszakban is hiányzott két hetet. Tanú4 már ellátta az adminisztratív feladatokat, vagyis tudott feladatokat átvenni a felperestől. A felperes is csökkenő rendkívüli munkaidőt számolt el, hétvégére elvétele határozott meg rendkívüli munkaidőt, amelyet az alperes ki is fizetett számára. Ezen túlmenően nem volt igazolt a hétvégi munkavégzés és az, hogy milyen mértékben kellett a felperesnek munkát ellátnia. Ezért pihenőnapra az alperes által elismert és kifizetett összegben felül nem lehetett további túlmunkaórát megállapítani.

[52] A munkaviszony harmadik szakaszára, azaz 2014. október és 2015. márciusa közötti időszakra 25 hét viszonylatában, a hétköznapokra napi 1-1 óra rendkívüli munkát talált indokoltnak az elsőfokú bíróság. Ennek során azokat a körülményeket értékelte, hogy a felperes ekkor már üzemvezető volt, nem volt betanuló, az anyagmozgatás részéről nem volt indokolt. Tanú4 segítségét igénybe tudta venni, tanú3 távolléte és a rendkívüli problémák ugyanakkor továbbra is fennálltak. Az elszámolt rendkívüli munkaidő is csökkent, saját elmondása szerint is jobban tudta már delegálni a feladatokat. Hétvégére elvétele jelölt meg túlmunkát, ugyanakkor nem is igazolták a peradatok, hogy kifejezetten hétvégén bent kellett tartózkodnia rendkívüli munkavégzés céljából.

[53] Figyelembe kell venni az alperes által nem vitatott és kifizetett, összesen 48 óra rendkívüli munkaidőt. Ezért 125 + 90 + 125 óra rendkívüli munkaidő tekintetében volt alapos a kereset, amelyet a perben igazolt távolléti díjjal számolva 70 %-os pótlék alapján 1.231.036 forintban határozott meg az elsőfokú bíróság. Az összegből nem vonta le a kiemelt munkabér és a célprémium összegét, az Mt. 6. § (1) bekezdésére figyelemmel.

[54] Az elsőfokú bíróság azt is figyelembe vette, hogy a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 8.Mf.680.120/2019/5. számú ítélete alapján az alperes megfizetett 4.074.894 forintot és a késedelmi kamatokat a felperes részére. A Kúria határozatára figyelemmel ez jogalap nélküli kifizetésnek minősült, amelyet a felperesnek önként vissza kellett volna fizetnie. Ezt az összeget érvényesítette az alperes jelen megismételt eljárásban viszontkeresetként, ami a felperest megillető rendkívüli munkavégzés díját meghaladó részében alapos volt.

[55] Az elsőfokú bíróság a pertárgyértéket a Pp. 24. § (1) bekezdés alapján a kereset és a viszontkereset alapján 6.612.708 forintban határozta meg. A korábban jogerősen elbírált 425.000 forint teljesítménybér és a jelen elsőfokú határozatban megállapított 1.231.036 forint tekintetében vette figyelembe a felperes pernyertességét, ami a teljes pertárgyértékhez viszonyítva 24 % volt. Az alperes tehát 76 %-ban lett pernyertes. A pertárgyértéket növelte, hogy önkéntes felperesi teljesítés hiányában az alperes viszontkereset útján érvényesítette az igényét.

[56] A felek perköltségigényét a Pp. 78. § (1) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdése alapján bírói mérlegeléssel határozta meg a következők szerint. A felperes a közel hét évig tartó perben a per legutolsó szakaszát leszámítva, végig jogi képviselővel járt el, ezért perköltségre jogosult volt, azonban az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a pernyertesség arányához képest alacsonyabb összeg illette meg. Ennek indoka, hogy a felperes jogi képviselője különösen az alap eljárásban úgy terjesztette elő a beadványokat, hogy azokat a felperes személyesen készítette el és azokat a jogi képviselője a hatékony pervitelt szolgáló, a beadványok szakmaiságára vonatkozó kontroll nélkül nyújtotta be. A felperes beadványai ennek következtében rendkívül terjedelmesek, nehezen áttekinthetőek voltak, számos ismétlést tartalmaztak, több célszerűtlen beadvány benyújtására is sor került, amelyek kimerítették a rosszhiszemű pervitelt, indokolatlanul nehezítve az eljárást. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes pernyertessége arányában őt megillető perköltséget 1/3-ára mérsékelte és áfa nélkül 28.150 forintban állapította meg.

[57] Az alperesi jogi képviselő perköltségénél indokoltnak találta az IM rendelet 2. § a) pontja alapján meghatározható perköltség 50 %-kal történő megemelését az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alkalmazásával. Ennek során azt kellett értékelni, hogy a felperes pervitele az alperesi ügyvédi munkát rendkívül elnehezítette a hivatkozott beadványok előterjesztésével. A felek több önellentmondó előadást is tettek, a pervitel rendkívüli módon elnehezült. A megismételt elsőfokú eljárás során továbbra is fennállt a felperes részéről a jogi képviselői kontroll mellőzésével előterjesztett beadványok gyakorlata, amely még a bizonyítási teher szabályaira sem volt figyelemmel, ugyanakkor számos szükségtelen részletet tartalmazott.

[58] Az elsőfokú bíróság a perköltség megállapítása körében figyelembe vette továbbá, hogy a felperes a munkaviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggésben is előterjesztett keresetet 7.440.000 forint + 228.000 forint összegben. Az elsőfokú bíróság ebben a tárgyban elkövettség okán a pert megszüntette, azonban sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem rendelkezett az ezzel összefüggő perköltségről. A keresetindítással a felperes felesleges költségeket okozott a másik félnek, az alperesnek több, ezzel összefüggő beadványt kellett szerkesztenie és előterjesztenie. Az ehhez kapcsolódó alperesi perköltséget további 473.000 forintban határozta meg az elsőfokú bíróság. Az elsőfokú bíróság a Kúria részítése alapján rendelkezett továbbá a felülvizsgálati részperköltségről is, a pernyertesség-pervesztesség 24-76 %-os arányára figyelemmel.

A felperes fellebbezése

[59] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával, az abban megítélt összegben felül további 2.848.736,9 forint rendkívüli munkavégzés alapján járó munkabér és a késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest, továbbá a vizontkeresetet elutasító döntés meghozatalát kérte. Ezen kívül perköltségigényt

érvényesített. Másodlagos fellebbezési kérelmében az érdemi döntés helybenhagyása esetére az alperest megillető elsőfokú perköltség leszállítását kérte 500.000 forintra.

[60] Érvelése szerint hitelt érdemlően bizonyította, hogy a munkaidő nyilvántartással egyezően az alperes érdekében munkát végzett a keresetben meghatározott időtartamban, amelyért az ellenérték megilleti. Ezt valamennyi tanú megerősítette, hiszen azt állították, hogy a felperes munkát végzett, amikor bent tartózkodott. Az alperes ezzel ellentétes nyilatkozatai ellentmondásosak voltak, mert a per kezdetén a felperesi munkavégzés indokoltságát vitatta azzal, hogy nem az alperes érdekében végzett munkát, később viszont azt állította, rosszul szervezte a munkáját. Az alperesi nyilatkozatok ellentmondásosságát az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte.

[61] Az alperes az elsőfokú eljárás során úgy nyilatkozott, hogy a felperes „éjjel-nappal” a munkahelyén tartózkodott, „...sokat és jól dolgozott”. Később elismerte, hogy munkáltatóként nem teremtette meg a megfelelő munkafeltételeket. Az alperes nyilatkozatai mellett a rendkívüli munkavégzés indokoltságát és tényét tanúvallomások is alátámasztották. tanú5 tanú szerint a munkateher folyamatosan emelkedett, heti szinten akár 20-30 óra rendkívüli munkavégzés is indokolt volt. A tanú későbbi vallomásaiban ezt az állítását nem vonta vissza.

[62] A tanúk vallomása alátámasztotta, hogy a rendkívüli munkavégzést indokolta a munkaerőhiány, a műszaki problémák, a beérkező anyag hatalmas mennyisége, ezért a munka nem volt elvégezhető rendes munkaidőben. Ezt igazolta az a tény is, hogy a felperes munkakörére két munkavállalót, Tanú4ot és tanú3t alkalmazta az alperes és a felperes távozása után az alperesi géppark korszerűsítésére is sor került.

[63] Jelentőséget kellett tulajdonítani az alperesi üzem működését rendszeresen megzavaró rendkívüli fennakadásoknak. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a terhére, hogy a hatékonyabb munkavégzés érdekében a mások által alkalmazott gyakorlattal ellentétben a személyes jelenlétet „választotta”. Ezzel a problémák hatékonyabb megoldását tette lehetővé, hiszen a karbantartókat gyorsabban tudta instruálni. Azt a tény pedig Tanú4 tanúvallomása is alátámasztotta, hogy elvárás volt az alperes részéről a folyamatos rendelkezésre állás telefonon keresztül. Az üzemvezetőre volt bízva, hogy milyen módszert választanak a problémák elhárítására. Ebből következően a felperesnek „minden joga és lehetősége megvolt arra”, hogy azokat a hatékonyabb és eredményesebb személyes jelenléttel oldja meg.

[64] A jelenléti ívek, mint okirati bizonyítékok, alátámasztották a rendes munkaidőt meghaladó benttartózkodást és azt, hogy az alperes által megkövetelt feladatok ellátása érdekében munkát végzett. Ilyen esetben a bírói gyakorlat is elfogadja a rendkívüli munkát. A személyes jelenlétet illetően azt hangsúlyozta, hogy az üzem leállása esetén minden perc veszteség volt. Ez a körülmény feljogosította arra, hogy a probléma elhárításának személyes

módja miatt keletkezett rendkívüli munkavégzés ellenértékét igényelje. Nem tudhatta előre, hogy mikor lesz szükség a személyes beavatkozására.

[65] Az elsőfokú bíróság ítéletében azt állapította meg, hogy a tanúk által érzékelt körben a munkahelyén munkát végzett. Téves jelentőséget tulajdonított azonban annak, hogy sokat mozgott az egyes telephelyek, illetve a szervezeti egységek között. Az elsőfokú bíróság következtetésével ellentétben azt lehetett megállapítani a tanúk vallomása alapján, hogy mindig volt valaki, aki észlelte a felperes munkavégzését akár rendes, akár rendkívüli munkaidőben. Ez alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy az alperes érdekében történő munkavégzéssel töltötte az időt. Azt, hogy konkrétan mit végzett, „a tanúk konkrét tudomása nélkül is” meg lehetett állapítani, azért ingázott az üzemek között, hogy ellenőrizze a munkatársakat az alperes érdekében. A munkavégzés tényét a tanúk vallomása alátámasztotta és egyikük sem állított olyat, hogy a felperes rosszul szervezte volna a munkát.

[66] Nem volt elvárható a perben, hogy a túlmunkavégzést napi bontásban, tételesen igazolja, mert ez nyilvánvalóan nem lehetséges. A bizonyítási teher kiosztása megkérdőjelezhető volt, mert a perben arra hivatkozott, hogy a munkaidőnyilvántartásnak megfelelően munkát végzett. Ezt az alperes vitatta, ezért az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a munkavégzés nem az érdekében történt. Munkáltatóként elvárható volt az ellenőrzési kötelezettség betartása, amit az alperes elmulasztott. Lényegében saját felróható magatartására kívánt hivatkozni, emiatt méltánytalan volt a bizonyítási terhet a felperesre hárítani.

[67] A gépkocsivezetők tevékenységével kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy azért volt szükség az általa személyesen végrehajtott konténercserére, mert a munkavállalók hetekig csak betanultak, az üzem pedig napi 20-23 órában működött. Az elsőfokú eljárásban elkészített táblázat megfelelően tartalmazta, hogy hónapokon keresztül nem volt olyan tehergépkocsivezető, akit az alperes kizárólag a konténercserére delegált volna. Ezt a lényeges tényt az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe. Azt a körülményt sem értékelte megfelelően, hogy a gépkocsivezetők alapvetően külső helyszíneken dolgoztak, nem a hulladékfeldolgozó telepen. Vagyis az alperes nem biztosított személyzetet a konténercseréhez sem munkaidőben, sem létszámban. A gépkocsivezetők legfeljebb a külső helyszínekre történő elindulást megelőzően, vagy a visszaérkezéskor tudtak egy-egy konténer cseréjében részt venni. Ugyanakkor a konténerek cseréjére folyamatosan egész nap és éjjel is szükség volt, amit a felperes végzett 2014. március végétől. Az általa készített táblázat egyébként azt is igazolta, hogy hétvégeken nem volt beosztva gépkocsivezető az alperesi telephelyre. A felperesnek heteken, hónapokon keresztül kellett a konténereket cserélni, ameddig tanú7 és tanú5 betanítása zajlott.

[68] Nem volt munkaköri kötelezettsége az alperesi munkavállalók betanítása, ennek ellenére az alperes rá terhelte ezt is. Ezeket a feladatokat nem lehetett a rendes munkaidőben elvégezni, mivel a tehergépkocsivezetők több műszakos munkarendben voltak foglalkoztatva, a munkaidejük sokszor akkor kezdődött, amikor a felperesnek már több órája lejárt a munkaideje. Minden nap, rendszeresen, heteken keresztül kellett betanítani a kollégákat, ezért

nem volt megalapozott, hogy az elsőfokú bíróság csekély óraszámában határozta meg a rendkívüli munkavégzést.

[69] Amikor az új válogatósor elindult, ő volt az egyetlen, aki a 30.000 literes konténereket cserélni tudta. Az alperes saját állományú teherautóvezetői ezt meg tudták volna oldani, de nem voltak a telephelyre beosztva. Az alperesnek kellett volna az elsőfokú eljárás során bizonyítani, hogy a gépkocsivezetői mikor, hol végeztek munkát, illetve ki volt beosztva a telephelyre. Ezzel szemben azt sem bizonyította, hogy a gépkocsivezetők egyáltalán besegítettek a konténercserébe. Egyetlen gépkocsivezető tanúvallomása sem tartalmazta azt, hogy bármikor rendelkezésre álltak erre a feladatra. A jelenléti ívek azt igazolják, hogy a telephelyen lévő gépkocsivezetők legfeljebb 18.00 óráig végeztek munkát, jellemzően külső helyszínen és nem az alperes telephelyén. Hétvégi munkanapokon pedig egyáltalán nem voltak bent. Ezeket a tényeket az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe. A túlmunkavégzés időtartamának indokoltságát az is alátámasztotta, hogy egy konténer cseréje 15-20 perces folyamat volt, amit naponta többször, folyamatosan a felperesnek kellett elvégeznie.

[70] A gépkezelők feladataival kapcsolatos bizonyítékokat is tévesen értékelte az elsőfokú bíróság. A gépkezelők elsődleges feladata ugyanis a bálázógép kezelése volt. Az már a felperes felelőssége volt, hogy ne álljon meg az üzemben a munka azért, mert nincs elegendő anyag a válogatósornál. Amennyiben nem volt elég feldolgozandó anyag, akkor a gépkezelők szóltak a felperesnek, hogy hozzon feldolgozásra anyagot a bálátérről. Ezt tanú5, tanú7 és Tanú4 is megerősítették a tanúvallomásukban. A felperes ilyenkor üres konténert keresett a telephelyen, azt ömlesztett anyaggal töltötte fel és teherautóval a válogatósorhoz vitte a műanyagüzembe annak érdekében, hogy az anyag feldolgozását a gépkezelők el tudják végezni, hiszen ez volt az alperes gazdasági érdeke.

[71] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy nem bizonyított a munkatársak betanítása. Az alperes nem bizonyította, hogy a gépkezelőknek munkaköri kötelezettségük volt a munkatársak betanítása. Ilyen feladatot a munkaköri leírásuk nem tartalmazott, a gépkezelő mindössze megmutatta a munkatársnak, a „segéderőnek” a bálázógép kezelését. Ezen túlmenően azonban az összes feladat, vagyis a munkatársak kiválasztása, betanítása, ellenőrzése a felperesre hárult. A felperes figyelte az új emberek munkáját és gondoskodott szükség esetén a leváltásukról. A gépkezelők kizárólag a bálázógép kezeléséért feleltek, vagyis azért, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű bálát készítsenek. A műszak vezetése azonban a felperes, illetve később Tanú4 műszakvezető felelőssége volt.

[72] Az alperes terhére kellett értékelni, hogy nem bizonyította a bér munkások betanításával kapcsolatos állításait. A műszakvezető, a gépkezelők, a gépkocsivezetők betanítását is a felperesnek kellett végeznie annak ellenére, hogy ezt a munkaköri leírása nem tartalmazta. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást a bizonyítottság elmaradásának következményeit illetően. Az alperesnél általában 20-30, vagy akár 50 fő bér munkás munkavállaló is dolgozott egy időben, őket mind a felperes tanította be és

szervezte, tervezte, irányította, kontrollálta a munkájukat. A bér munkások között nagyon nagy mértékű volt a fluktuáció, ezért folyamatosan indokolt volt a betanítás. Egy tanú sem állította azt, hogy a gépkezelők feladata volt a válogatósorokon dolgozó bér munkások betanítása. Ezt is a felperes végezte. A bér munkások több műszakban végeztek munkát, tehát volt olyan, hogy új munkavállalók érkeztek esti időpontban munkavégzésre, a felperesnek pedig ott kellett lennie, hogy a feladatokat, az üzembiztonsági, munkabiztonsági előírásokat velük közölje, megmutassa a konkrét munkafolyamatot. Erre azért volt szükség, mert a felperes felelt az üzem biztonságáért, a munkavédelemért és ezeket minden műszakban ellenőriznie kellett.

[73] Az anyagátvevői létszám is elégtelen volt. Arra kizárólag tanú3 és a felperes volt jogosult. A gépkezelők az anyag megmunkálásáért voltak felelősek és azért, hogy ne legyen anyagkeveredés a bálákban. 2015. január közepétől már Tanú4nak is volt jogosultsága anyagátvételtre. Az átveendő anyagok pedig nemcsak tanú3 munkaidejében érkeztek, hanem amint azt a tanúk is előadták, 18.00 óra után és hétvégén is érkezett anyag, azokat át kellett venni. A tárolás, raktározás, az anyagok összekeveredésének megelőzése a felperes feladata volt, csak ő adhatott utasítást arra, hogy hová kell a beérkező anyagot önteni, hol kell tárolni a feldolgozásig.

[74] Az alperesi telephely nem volt felkészülve olyan hatalmas mennyiségű anyag átvételére, befogadására és szelektív tárolására, mint ami ténylegesen érkezett. A változások a felperes munkaviszonyának megszüntetése után következtek be, amikor 2015 nyarától elkezdődött a telephely felújítása. tanú3 eleinte 1-2 óra rendkívüli munkát végzett, később ennyit sem, ráadásul több hetet is hiányzott a munkahelyéről, ilyenkor a felperesnek kellett helyettesítenie. A gépkezelőknek az anyagok átvételére nem volt idejük, sem képesítésük. Ha tanú3 nem volt jelen, akkor a felperes volt az egyetlen, aki a beérkező és kimenő anyag minőségét ellenőrizhette. Ezt egyébként tanú2 ügyvezető is így rendelte el. Mindez azt támasztotta alá, hogy az alperes nem biztosított megfelelő anyagátvevői létszámot a napi 24 órában működő üzemében.

[75] Az elsőfokú bíróság összekeverte a gépkezelők feladatait a felperes és Tanú4 feladataival, és emiatt téves következtetésekre jutott. A gépkezelők ugyanis kizárólag a saját munkafolyamataikért voltak felelősek. Töredék mennyiségben volt szervezési, ellenőrzési feladatuk a felpereshez képest. Ezt egyébként tanúvallomásuk is alátámasztotta. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak az ezzel kapcsolatos kereseti hivatkozást, holott probléma esetén, kizárólag a felperesnek volt joga és hatásköre intézkedni. Tanú4, tanú3, tanú5, tanú7, tanú6, erre egyértelmű nyilatkoztak. Mindezzel szemben az alperes nem bizonyította, hogy a gépkezelőknek volt tervezési, szervezési, irányítási munkájuk a saját munkájukat meghaladó körben. Az alperes hónapokon keresztül napi 12 órában foglalkoztatta a gépkezelőket, műszakonként két fő gépkezelő helyett általában csak egy saját gépkezelő volt. Az elsőfokú eljárás során készített táblázat szerint normális működés esetén a napi 3 x 8 órás műszakban a műanyagüzemben 3 x 2 fő és a papírüzemben is ugyanennyi gépkezelőnek kellett volna dolgoznia. tanú5 és tanú7 tanúvallomása alapján megállapítható volt, hogy műszakonként csak egy-egy gépkezelő tevékenykedett a műanyagüzemben. Nagyon leterheltek voltak, ezért sem volt lehetőségük pl. anyagmozgatás, vagy konténercsere elvégzésére. Annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság is észlelte, hogy

napi 12 órás munkaidőben végeztek munkát az alperesi gépkezelők, ezt a tényt mégsem az alperes terhére értékelte.

[76] A helyettesítéssel kapcsolatban a felperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megállapításával ellentétben ténylegesen nem minősült operatív vezetőnek, mivel nem volt senki, akire a feladatait delegálhatta. Senkit nem tudott mozgósítani, különösen a munkaviszonya első három hónapjában, amikor egyáltalán nem volt beosztottja. Másik műszakvezetőt az alperes nem foglalkoztatott, üzemvezető üzemvezető pedig minden nap 14.00 órakor távozott. tanú3nak nem volt semmilyen tervezési, szervezési, irányítási és ellenőrzési jogköre és soha nem helyettesítette a felperest. Sem tanú3, sem Tanú4 munkaköri leírása nem tartalmazott operatív jellegű feladatot, tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés tekintetében. Az alperes nem biztosította továbbá az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeit, hiszen rendszeresen napi 12, 15, 18 óra munkavégzést kényszerített a felperesre.

[77] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta továbbá azt a lényeges tényt, hogy üzemvezető, Tanú4, tanú3 nem rendelkezett hivatásos „C” kategóriás vezetői és targoncavezetői engedéllyel, továbbá 10 éves vezetői tapasztalattal, csak a felperes. A felperes volt az, aki odébb tudta tenni a bálákat targoncával, a teherautóval konténert tudott cserélni. A bér munkás munkavállalók egyébként a munkájuk megkönnyítése, lassítása céljából rendszeresen megállították a vészleállító gombbal a válogatókabin szalagját, ami szintén működési nehézségeket, a munkafolyamat fennakadását eredményezte. Ez is többletterhet rótt a felperesre, mert mindkét műszakban figyelnie, ellenőriznie kellett a bér munkások munkavégzését.

[78] A műszaki körülményeket illetően egyértelmű bizonyítékok álltak rendelkezésre, mivel a tanúk (Tanú4, tanú3, tanú5, tanú7, tanú6) egyhangú állították, hogy hetente 3-4 napon is megszakadt az üzemmenet valamilyen működési probléma miatt. Az ezzel kapcsolatos újratervezés, szervezés, ellenőrzés is kizárólag a felperesre hárult, aki a munkaviszonya 13 hónapja alatt mindössze egyetlen napot hiányzott a munkavégzésből.

[79] Az elsőfokú ítéletben több téves megállapítást tett. A felperes nem állította, hogy üzemvezető munkáltatói jogkört gyakorolt volna vele szemben, erre kizárólag az ügyvezető volt jogosult. Nem volt arról szó, hogy üzemvezető az üzemvezetői pozícióra betanulásban vett részt. Az alperes egyes üzemegységei között nem 100, hanem több 100 méteres távolság volt, voltak olyan szervezeti egységek, amelyek között 500, vagy akár 1000 m távolság is volt. Ebből következően a felperes naponta több km-t ingázott az egyes egységek között. Ugyanakkor a tanúk azt is egyhangú állították, hogy amikor a felperes a telephelyen tartózkodott, munkával töltötte az időt.

[80] A bíróság tanú5, tanú7, tanú3, tanú6, Tanú4 tanúkat arról kérdezte, hogy végzett-e munkát a felperes a munkahelyen. Mind az öt tanú egyértelműen igenlő választ adott. A tanúk eltérő munkarendben és eltérő időpontokban dolgoztak, ebből következően

mindig volt valaki minden időszakban, napszakban, aki látta munkát végezni. A hatalmas mennyiségű feldolgozandó hulladékanyag, a rendszeres műszaki és személyi problémák, továbbá a létszámihiány következtében szükségszerű volt az a rendkívüli munkamennyiség, amit ellátott a jelenléti íven rögzítettekkel egyezően. Az idő előrehaladtával az üzemi leállások miatti munkaszervezés, a munka összehangolása, a bér munkások intenzívebb ellenőrzése indokolt többletmunkát. A nem saját hulladékanyagot külön kellett kezelni a cég saját hulladékanyagától és más cégektől is. Ez is hatalmas megterhelést jelentett a felperesnek. Az alperes üzemideje egyik napról a másikra majdnem napi 24 órára emelkedett. Ezzel kapcsolatban kizárólag a felperes felelőssége volt a munka megszervezése. Ezért érthetetlen az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy mindezek ellenére napi 2-3 óra rendkívüli munkát állapított meg, hiszen senki más nem volt az üzemben, aki 14.00 óra után irányítási, szervezési és egyéb érdemi problémákkal kapcsolatos elhárítási tevékenységet tudott volna végezni.

[81] tanú5 tanúvallomását is tévesen értékelte az elsőfokú bíróság. Megalapozatlanul állapította meg, hogy a tanú nem látott rá a felperes munkájára, hiszen pontosan azt adta elő, hogy a műszakja idején 6.00 és 18.00 óra között a felperes folyamatosan bent tartózkodott, rendelkezésre állt. A tanú nem vonta vissza a korábbi vallomását, azt teljes mértékben fenntartotta. Az viszont nem volt feladata, hogy a felperes munkamódszereire rálásson. Az elsőfokú bíróság annak sem tulajdonított jelentőséget, hogy a megismételt eljárás során az eltelt hosszú időre figyelemmel nem feltétlenül emlékezett a tanú ugyanúgy az eseményekre, mint a korábbi időpontban. A bíróság sem szakmai, sem életszerű érveléssel nem adta indokát annak, hogy bizonyos esetekben miért csak adott mennyiségű rendkívüli munkaidőt számolt fel hétköznapiakra és hétvégére miért nem. Az alperes rövid időre elismert közel 100 óra rendkívüli munkaidőt, és 2014 szeptemberére is elszámolt hétvégi munkát. Az elsőfokú bíróság csupán napi 1, 2, 3 rendkívüli munkaórát tartott indokoltnak, holott az alperes üzemmenete ebben az időszakban heti hét napon 0-24 órás volt és az üzem az irányítására kizárólag a felperes volt jogosult. Az ... Zrt.-nél fennálló munkaviszonyával kapcsolatos érvelését sem vette figyelembe az elsőfokú bíróság.

[82] A munkakörét az elbocsátását követően ketten vették át, akik fejenként napi 1-2 óra rendkívüli munkát végeztek. Ebből – az elsőfokú ítélettel ellentétben - az következik, hogy a felperes esetében napi több mint 4 óra rendkívüli munka volt indokolt, amit egyedül kellett elvégeznie, olyan időszakban, amikor még nem került sor a korszerűsítésre és ingázni is kellett a két üzem között.

[83] Minden munkavállaló a valóságnak megfelelően tüntette fel a munkaidejét. Ezt az alperes akkor nem kifogásolta, a könyvelésébe is befogadta. Ennek is jelentőséget kellett tulajdonítani. Helytelen volt továbbá az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperesi ügyvezetés nem tudott a felperes munkaidejéről, illetve azzal nem foglalkozott. Ezt cáfolta tanú2 2014 szeptemberi e-mail üzenete. Ebből az derült ki, hogy az ügyvezető tudott a felperes rendkívüli munkaidőben végzett munkájáról.

[84] Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a munkavédelmi hatósági eljárással kapcsolatos iratanyagot, illetőleg a kormányhivatal határozatában megállapított mulasztásoknak nem a megfelelő jelentőséget tulajdonította. A becsatolt iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az alperes kettős munkaidőnyilvántartást vezetett. A hatósági eljárásban egyértelműen elismerte, hogy a munkavállalók rendkívüli munkaideje nem került rögzítésre több esetben. Azt is elismerte, hogy tisztában volt a felperes folyamatos túlmunkavégzésével. A közigazgatási határozat egyértelműen megállapította a nyilvántartással összefüggő munkáltatói jogsértést. A 2014. szeptember 3-i e-mailben az alperes nemcsak a felperes, hanem több munkavállaló augusztus havi rendkívüli munkavégzését alaposnak találta. Ez alapján pedig bizonyított, hogy tisztában volt a munkavégzéssel, sőt ellenőrizte és jóváhagyta azt.

[85] A felperes az elsőfokú perköltség mérséklését kérte másodlagos fellebbezési kérelmében, mert annak összegét rendkívül eltúlzottnak találta. Érvelése szerint a pertárgyérték nem kizárólagos és egyedüli tényező az ügyvédi munkadíj meghatározásánál. Figyelembe kell venni a ténylegesen végzett ügyvédi munkát, az adott ügy jellegét, jelentőségét. Az alperesi jogi képviselő több alkalommal ismételte a beadványait, a felperesi beadványokban pedig nem volt minden esetben új elem. Az elsőfokú bíróság több év elteltével szüntette meg a pert a munkaviszony jogellenes megszüntetésére irányuló keresettel kapcsolatban, ami hozzájárult az alperesi perköltségekhez

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[86] A fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

[87] Kifejtette, hogy a felperes nem tudott eleget tenni a Kúria Mfv.X.10.363/2019/11. számú részítéletében foglalt bizonyítási kötelezettségének, az erre vonatkozó megfelelő tájékoztatás ellenére. Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen hivatkozott az időmúlásra is figyelemmel a bizonyítási nehézségekre. Többször figyelmeztette a felperest a nyilatkozatai, beadványai ellentmondásosságára és helytállóan vette figyelembe azt is, hogy a felperes újabb és újabb tényállításokkal állt elő az elsőfokú eljárás során, miután a korábbi állításait okirati bizonyítékok vagy tanúvallomások cáfolták. Mindezek következtében kényszerült az alperes arra, hogy többször módosítsa a perbeli nyilatkozatait erre reagálva. Mindezek ellenére az elsőfokú bíróság kellő részletességgel és helyesen értékelte az okirati bizonyítékokat és a tanúvallomásokat, helyesen állapította meg a tényállást valamennyi releváns körülmény tekintetében.

[88] Öt fő gépkezelő mindig rendelkezésre állt, az anyagmozgatás és a konténerek cseréje nem kívánta meg a felperes folyamatos jelenlétét. Az anyagátvétel és az anyagminősítés feladatára a felperes csak az eljárás későbbi szakaszában hivatkozott, a betanítás kérdésére is, mindezt azonban a lefolytatott bizonyítás cáfolta. A bíróság részletesen

indokolta a bizonyítékok értékelését, amennyiben azokat figyelmen kívül hagyta, de annak is indokát adta, amennyiben valamely bizonyítékot relevánsnak talált.

[89] A bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie a Kúria határozatára is figyelemmel, hogy a felperes által igényelt és a jelenléti íveken kimutatott irracionális mennyiségű óraszámban lehetséges volt-e tényleges túlmunkavégzés az alperes érdekében. Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy hét év távlatából már nem lehetett minden egyes napra vonatkozóan részletesen rekonstruálni az eseményeket, ezért mérlegeléssel kellett megállapítani a tényállást. Helyesen állapította meg, hogy a felperes jelenléte nélkül nem állt le az üzem, annak ellenére, hogy az 0-24 óráig működött. A felperes ilyen időtartamban nem lehetett jelen, az általa hivatkozott feladatokat folyamatosan a távollétében is elvégezték. Az üzem működése nem igényelte a felperes fizikai jelenlétét a konténercsere, az anyagátvétel és a betanítás terén sem. A felperes végzett indokoltan rendkívüli munkát, azonban nem olyan mennyiségben, ahogy azt a keresetében előadta.

[90] Az elsőfokú bíróság nagyon részletesen, órára lebontva mutatta ki ítélete indokolásában az általa elfogadhatónak és bizonyítottnak talált rendkívüli munka mennyiségét. Mindezt számszakilag összevetette az alperes által a munkaviszony időtartama alatt teljesített kifizetésekkel, továbbá a jelen per során történt kifizetésekkel is. A viszontkeresettel kapcsolatban a jogalap nélkülivé vált összeg visszafizetését a felperes megtagadta, az alperes részéről több ízben is felajánlott peren kívüli egyezséget pedig visszautasította.

[91] A fellebbezésében a felperes önkényesen ragadott ki egy-egy mondatot összefüggéseiből és a szövegkörnyezetből, követhetetlenül idézett a beadványokból, több valótlan állítást is tett, amelyeket a perben feltárt bizonyítékok cáfoltak. Az alperesi üzempark fejlesztésére 2016-ban került sor, tehát nem a felperes távozását közvetlenül követően. A felperes távozása után nem állt le az üzem, tehát az az ő jelenléte nélkül is működőképes volt, anélkül, hogy az alperes új munkavállalót vett volna fel. Tévesen értelmezte a felperes Tanú4 és tanú3 foglalkoztatását, mivel a két munkavállaló úgy vette át a felperes munkakörét, hogy az addigi munkaköreiket megtartották és felosztották a felperes feladatait egymás között. Nem volt egyetlen olyan tényállítás és bizonyíték, amelyet az elsőfokú bíróság ne értékelt volna. A bizonyítás nehézségeire is kitért és arra, hogy miért vett figyelembe, vagy miért mellőzött egyes bizonyítékokat. Arra is reagált, hogy a felek ellentmondásos nyilatkozatokat tettek, mely során a felperes önmagának is ellentmondó nyilatkozatai a rosszhiszemű pervitelt is kimerítették.

[92] A felperes fellebbezéséből az következett, hogy álláspontja szerint abban az esetben is jogosult rendkívüli munkavégzés díjazására, amennyiben a rendes munkaidején felül a munkahelyén tartózkodott, mert éppen nem volt más dolga, illetve bent maradt, hátha lesz valami probléma. Ez azonban nem alapozhat meg a rendkívüli munkavégzés díja iránti igényt. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy egyetlen tanú sem állította, hogy nem megfelelően végezte a munkáját, mivel tanú6 tanú ezzel összefüggésben is tett konkrét tényelőadást és munkavállalói panaszokat tartalmazó írásbeli bizonyíték is be lett csatolva.

[93] Az a tény, hogy a munkaidő nyilvántartás hiányos volt, nem eredményezi, hogy az abban foglalt adatok alapján a felperest megillette a munkavégzés ellenértéke. Az elsőfokú bíróság egyébként a nyilvántartás kérdését az alperes terhére értékelte.

[94] A fellebbezésében téves és többszörösen cáfolt állításokat tett a felperes amikor arra hivatkozott, hogy csak és kizárólag ő cserélt konténereket. Ezt cáfolta tanú5, tanú7 és tanú6 gépkezelők tanúvallomása, akik előadták, hogy az áprilisi betanításukat követően már vezettek teherautókat és végrehajtották a konténercserét. Ebből következően nem volt jelentősége a gépkocsivezetők munkarendjének, mivel a gépkezelők meg tudták oldani a konténercserét. Erre vonatkozóan Tanú4 tanú is nyilatkozott. A bizonyítékok alapján azt lehetett megállapítani, hogy a konténercsere nem indokolta a felperes jelenlétét, nem tette a tevékenységét mellőzhetetlenné. A betanítással kapcsolatban pedig tanú6 tanú adta elő, hogy a felperes a rendes munkaideje alatt tanította be, a betanítás egy hét alatt, napi félórás gyakorlással megvalósult. Ebből következően április elejétől több olyan munkavállaló, akik a konténerűritést végre tudták hajtani. A tanú a cserélendő konténerek mennyiségére is a felperestől eltérő nyilatkozatot tett és arra is, hogy ez mennyiben tette indokolttá a rendes munkaidőn kívüli munkavégzését.

[95] A gépkezelők betanítására vonatkozó felperesi előadásra a per hetedik évében került sor. Az új felperesi tényállítást azonban tanú6 tanú egyértelműen cáfolta, előadva, hogy őt tanú7 tehát nem a felperes tanította be, az új bér munkásokat pedig a gépkezelők tanították be. Ehhez képest a felperes új körülményként adta elő a fellebbezésében az üzembiztonságot, a munkavédelmet, amelyre az elsőfokú eljárás során egyáltalán nem hivatkozott.

[96] A felperes az anyagátvétellel kapcsolatban is ellentmondásos és alaptalan állításokat fogalmazott meg a fellebbezésében. tanú6 tanú egyértelműen előadta, hogy a gépkezelők is végeztek anyagátvételt és anyagminősítést, ez egyébként a munkaköri leírásaikban is szerepelt. Előadta azt is, hogy a rendes munkaidőn túl nem érkezett minősítésre szánt anyag. Ezzel kapcsolatban annak volt jelentősége, amire a felperes nem tért ki a fellebbezésében, hogy 14.00 óra után, illetve hétvégén csak olyan ún. béranyag érkezett, amelyet az alperesnek nem kellett minősíteni csak mérlegelni, ezt pedig jogosultak voltak a gépkezelők, illetve mérlegkezelők is elvégezni. A felperesi állításokat cáfolta, hogy a 2014 júniusától egyre csökkenő mennyiségben számolt el maga is hétvégére rendkívüli munkát, amit az elsőfokú bíróság helyesen állapított meg az ítéletében. A bérválogatásra több anyag érkezett, ezt azonban nem kellett minősíteni. tanú5 és tanú7 ezzel kapcsolatban félreérthetően nyilatkoztak, azonban kiderült, hogy az anyag átvétel és az anyagminősítés két külön tevékenység. A fellebbezésében a felperes sem tért ki erre. Az átvétel ugyanis csak mérlegelést jelentett és azt bárki elvégezhetette, a minősítéshez már szükség volt anyagismeretre, de azzal is rendelkeztek egyébként a gépkezelők, amint erre az alperesi ügyvezető is nyilatkozott. Tanú4 a felperes távozása után már fényképfelvétel alapján is tudott intézkedni az anyagminősítés tárgyában, tehát az nem indokolta a személyes jelenlétét.

[97] Felperes feladata, munkaköri kötelezettsége az volt, hogy a munkaideje alatt megszervezze a három műszakos munkát, biztosítsa a létszámot, kiadja a feladatokat adott esetben az alvállalkozókon keresztül. Nem volt a feladata, hogy a helyszínen irányítson és jelen legyen három műszakban, hiszen ez fizikailag is képtelenség. Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg a felperes feladatait, hatáskörét. A munka megszervezése, tervezése, ellenőrzése kapcsán senki nem állította a perben, hogy az a gépkezelők feladata lett volna. A felperes alaptalanul hivatkozott arra is, hogy a gépkezelői létszám folyamatosan elégtelen volt, mivel az elsőfokú ítélet ezzel kapcsolatban is helyes megállapítást tartalmazott azzal, hogy minimum 5 fő mindig rendelkezésre állt, később pedig 6 fő jelen volt.

[98] Nem volt jelentősége, hogy a felperes operatív vezetőnek minősült-e, annak sem, hogy a műszakvezetői munkakör mikor volt betöltve az alperesnél. Az elsőfokú bíróság a releváns körülményekre kitért az ítéletében, e szerint pedig rendes üzemmenetben nem volt szükség a felperes folyamatos felügyeletére, a felperes által kiadott utasítások alapján a távollétében is működni tudott az üzem. A felperesnek nem volt feladata a fizikai munkavégzés, a targoncázás és a konténerezés. Az a tény, hogy ilyen munkavégzés alapján a saját órabérével igényel ellenértéket, kifejezetten az alperes károsodását idézi elő.

[99] A Kúria iránymutatása szerint azt kellett bizonyítani, hogy a felperes szükségesen és indokoltan az alperes érdekében végzett munkát az általa meghatározott időtartamban. Ebből következően nem volt tárgya a pernek az alperesi üzem műszaki állapota. A bér munkások foglalkoztatásával nem növekedett meg a létszám, mivel ezek a munkavállalók korábban is az alperesnél dolgoztak, csak nem saját munkavállalóként. Egyebekben a felperes több általános megállapítást tett a fellebbezésében az üzemek műszaki, termelési és létszámproblémáira, amelyeket cáfoltak a perben becsatolt okiratok és a tanúk vallomása.

[100] Az elsőfokú bíróság nagyon részletesen, a felperes munkaviszonyát három szakaszra bontva vizsgálta, hogy mikor, milyen napokon, milyen időtartamban és milyen indokok alapján találta indokoltnak a rendkívüli munkavégzés megállapítását. Alaptalanul hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy az ítéleti megállapítás szerint az ügyvezetés nem foglalkozott a munkaidejével, illetve nem tudott arról, mivel ilyen megállapítást az elsőfokú bíróság nem tett. Az ítélet indokolásának [20] bekezdése kifejezetten azt tartalmazta, hogy az ügyvezetőknek tudomásuk volt arról, hogy a felperes a hivatalos munkaidőnél többet van bent, ez ellen nem tiltakoztak, ugyanakkor ezt el sem rendelték és nem várták el tőle, hogy személyesen jelen legyen a hibaelhárítások során.

[101] tanú5 tanúvallomását is helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, mivel a tanú a felperes sugalmazó kérdéseire az általa elvárt válaszokat kívánta adni, amelyet a tárgyaláson az alperesi jogi képviselő észrevételezett. A tanú meghallgatására háromszor került sor és rendre belezavarodott az előadásaiba, egymásnak ellentmondó állításokat tett. A tanú a korábbi nyilatkozatával szemben utóbb azt adta elő, hogy valójában nem tudja megmondani, hogy mennyi túlórát teljesített a felperes, nem számolgatta a munkaóráit. A felperesi állításokat egyébként nem támasztotta alá tanú3 és Tanú4, továbbá tanú7 és tanú6 vallomása

sem. A felperesi követelése irreális voltát támasztja alá az a tény is, hogy a munkaviszonya alatt részére kifizetett munkabérrel majdnem megegyező összegű munkabért követel rendkívüli munkavégzés ellenértékeként. Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában kitért a munkaügyi ellenőrzés alapján hozott hatósági eljárás adataira is.

[102] Az alperes a perköltség tekintetében is az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte arra hivatkozva, hogy a bíróság a releváns körülmények alapján helytállóan határozta meg az elsőfokú perköltség összegét.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[103] A felperes fellebbezése nem alapos.

[104] Az elsőfokú bíróság a széleskörű bizonyítás lefolytatását követően a bizonyítékok alapos és kimerítő értékelésével állapította meg a tényállást, a megfelelő jogszabályok alkalmazásával helytálló jogi következtetések levonásával érdemben is megalapozott döntést hozott.

[105] A megismételt eljárásban az irányadó bírói gyakorlatot az adott ügyre megfelelően alkalmazta és helytállóan fejtette ki, alapvetően azt kellett a perben vizsgálni, hogy az alperes érdekében mennyiben volt szükséges és indokolt a felperes rendes munkaidőn túli munkavégzése, figyelemmel az Mt. 107.-108.§-ára.

[106] A felperes fellebbezésében a bizonyítékok értékelésére hivatkozva támadta az elsőfokú bíróság ítéletét. Erre tekintettel kiemelendő, hogy az elsőfokú bíróság teljeskörűen eleget tett a Kúria Mfv.X.10.363/2019/11. számú részítéletében előírt utasításoknak, a bizonyítás lefolytatását és a bizonyítás sikertelensége következményeinek értékelését illetően. Ennek megfelelően közölte a felekkel a Pp. 3. § (3) bekezdése helyes alkalmazásával, a Pp. 164. § (1) bekezdésére is figyelemmel a felperes kötelezettsége volt annak bizonyítása, hogy a munkahelyen tartózkodás az alperes érdekében szükséges és indokolt munkavégzéssel töltött időszak volt. Ennek bizonyítására nem volt elégséges önmagában a jelenléti íven rögzített és egyébként a bíróság által tényként megállapított jelenlét időtartama, mivel a konkrét munkavégzés körülményeit is igazolni kellett.

[107] Kiemeli az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az igen hosszadalmas elsőfokú eljárás során lefolytatott bizonyítás valamennyi adatát kimerítő részletességgel, rendkívüli alaposággal, a maguk összességében, továbbá egyenként és más bizonyítékokkal egybevetve is értékelte. A perbeli eseményekre, a felek nyilatkozataira is figyelemmel megalapozottan következtetett arra, hogy az egyes bizonyítékoknak milyen bizonyító erőt tulajdonít. A

fellebbezéssel ellentétben valamennyi releváns bizonyítékra kitért, ennek részeként a munkaügyi ellenőrzés során keletkezett hatósági határozatra és a hatósági eljárás anyagára is. A munkaidőnyilvántartás hiányosságait, az ezzel kapcsolatos munkáltatói mulasztásokat az alperes terhére értékelte. Ugyanakkor önmagában a munkaidőnyilvántartás hiányossága sem vezethetett a kereset szerinti döntéshez, mert az alperes vitatása okán a felperesnek bizonyítania kellett, hogy az általa meghatározott, a Kúria részítéletében rögzítettek szerint „életszerűtlenül irracionális mértékű” időtartamban az alperes érdekében a munkaviszonnyal összefüggő indokolt és szükséges munkát végzett.

[108] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok egybevetése, értékelése során azokat következetesen felépített logikai rendben értékelte, mely során figyelemmel volt a mindennapi működés feltételeire, a munkavállalói létszáma, a munkaköri kötelezettségekre. Az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett a Pp. 206. §-ában meghatározott kötelezettségének és a Pp. 221. § (1) bekezdése értelmében teljes körű és kimerítő indokát adta annak, amennyiben valamely tényt nem talált bizonyítottnak. Az ítéletét megalapozó bizonyítékokat, jogszabályokat is kellő alapossgal és részletességgel feltüntette.

[109] A másodfokú bíróság ehelyütt hivatkozik a Pfv.VII.20.079/2006/5. számú határozatra, amelyben a Kúria egyértelműen állást foglalt arról, hogy a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértéséről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes, tehát iratellenes; illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jut.

[110] A felperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalt állást arról, hogy az alperes ellentmondásos nyilatkozatokat tett a perben azzal kapcsolatban, hogy miért vitatta a rendkívüli munkavégzést. Az elsőfokú bíróság mindkét fél ellentmondásos nyilatkozataira kitért az ítélete [65]-[69] bekezdéseiben, konkrét állításokat is idézve értékelte azokat. Az alapján helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy mindkét fél szavahihetősége megkérdőjelezhető volt. Éppen emiatt kellett nagyobb hangsúlyt fektetni a felek nyilatkozataival szemben a bizonyítékok tartalmának, amely kötelezettségének az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett.

[111] A felperes alaptalanul hivatkozott tanú5 tanúvallomásának téves ítéleti értékelésére is. Az elsőfokú bíróság az ítélet [76] bekezdésében részletesen kitért tanú5 perbeli tanúvallomásainak értékelésére és arra, hogy milyen módon változott a tanú vallomása a többszöri meghallgatása során. Mindezek következtében a tanúvallomás nem volt alkalmas arra, hogy a kereseti állításokat aggálytalanul bizonyítsa, hiszen az eredeti nyilatkozatához képest a tanú később már nem tudta megerősíteni, hogy heti 20-30 óra rendkívüli munkavégzés történt a felperes részéről. Ezért nem volt alapos az a fellebbezési érvelés, hogy a tanú nem vonta vissza a vallomását, hiszen utóbb attól eltérő nyilatkozatokat tett.

[112] A felperes téves jelentőséget tulajdonított a munkaviszonya megszűnését követően a munkakörét átvevő Tanú4 és tanú3 munkavégzése körülményeinek. Az elsőfokú bíróság ezt a kérdést is helytállóan és kimerítően értékelte, hiszen nemcsak azt állapította meg a perben rendelkezésre álló adatokkal egyezően, hogy Tanú4 és tanú3 átvették a felperes munkakörét, hanem azt is, hogy a két munkavállaló a saját meglévő munkaköre mellett látta el a továbbiakban a felperes feladatait. A kibővült feladatok ellenére összesen napi 1-2 óra rendkívüli munkavégzés történt a részükről. A telephely fejlesztése pedig nem közvetlenül a felperes távozását követően valósult meg, ezért az az ellátandó feladatok mennyiségét, jellegét csak később befolyásolhatta.

[113] A felperes fellebbezési érvelése szerint nem lehetett a terhére értékelni, hogy másokkal ellentétben az egyes technikai hibák elhárítása esetén a személyes jelenlétet „választotta”. Érveléséből következően a felperes maga döntött arról, hogy milyen módon kíván részt venni az egyes problémák elhárításában, ez azonban nem munkáltatói utasításra történt és annak szükségessége sem volt bizonyított. Nem vitatott peradat, hogy Tanú4 és tanú3 ugyanilyen körülmények között nem mentek be személyesen intézkedni, ennek ellenére az üzem tovább működött, a problémák megoldásához az intézkedés megoldható volt más módon is. Ebből következően a felperes személyes megjelenése a munkaköre ellátása szempontjából nem volt nélkülözhetetlen és szükségszerű. Az irányadó, az elsőfokú ítéletben megjelölt határozatokban megnyilvánuló bírói gyakorlat értelmében a rendkívüli munkavégzés címén csak olyan munkáért igényelhet díjazást a munkavállaló, amikor utasítás hiányában olyan helyzetet teremt a munkáltató, hogy csak az adott időtartamban és módon végezhető el a feladat. Az sem alapozhatta meg a felperes igényét, hogy amiatt volt bent, mert nem tudhatta előre, mikor lesz rá szükség.

[114] Nem volt jelentősége a per elbírálása szempontjából annak, hogy a tanúk általánosság szintjén megfogalmazott nyilatkozata szerint a felperes munkával töltötte az idejét. Az elsőfokú bíróság e körben helyesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy a tanúk nem érzékelték folyamatosan a felperes tevékenységét, különösen amiatt, mert a több 100 m-es távolságokra tekintettel a felperes sokat mozgott az egyes szervezeti egységek között. A felperest a munkavégzés feltételeinek konkrét bizonyítása terhelte a teljes peresített időszakra vonatkozóan, ezért az „általában dolgozott” kijelentés nem minősült elég konkrétnek.

[115] A felperes alaptalanul hivatkozott a bizonyítási teher következményeinek helytelen alkalmazására is, mivel abból a téves feltevésből indult ki, hogy a jelenléti ívvel a munkavégzést is igazolta és az ezt vitató alperest terhelte az ezzel ellentétes állításai bizonyítása. Ebben a kérdésben a Kúria egyértelműen rögzítette a bizonyítandó tények körét és a bizonyítási teher mikénti alakulását. A konkrét esetben a felperes nem bizonyította a teljes peresített időszak vonatkozásában, hogy ténylegesen folyamatosan a jelenléti íveken megjelölt időtartamban az alperes érdekében munkát végzett. Ebből következően az alperesnek nem kellett bizonyítani, hogy a felperes munkavégzése nem az érdekében történt, hiszen a felperes tényállítása nem nyert aggálytalan bizonyítást.

[116] A konténercserével kapcsolatos kérdéseket is a lefolytatott bizonyítás adataival összhangban értékelte az elsőfokú bíróság. Eszerint a felperes távollétében is zajlott az üzem működése, ennek részeként a konténerek cseréje. Ez önmagában is cáfolta azt, hogy ne lett volna elégséges a munkavállalói létszám. Ugyanakkor a tanúk sem támasztották alá a kereseti hivatkozásokat.

[117] A felperes tévesen hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy nem a gépkezelők feladata volt az azonos tevékenységet végző munkatársak betanítása. Maga a felperes adta elő a fellebbezésében, hogy „a gépkezelő megmutatta a bálázógép kezelését a segéderőnek”. Ez a tevékenység éppen azt jelenti, hogy betanították a munkatársakat a bálázógép kezelésére. Az a körülmény, hogy egyébként a bálázást végző munkavállalók irányítása, kiválasztása, ellenőrzése a felperes feladatát képezte, nem azonos a betanítással. Ebből következően az elsőfokú bíróság a gépkezelők munkaköri feladatait nem értelmezte a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétesen. Helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes nem bizonyította, a műszakvezetők, gépkezelők, gépkocsivezetők munkába állása és munkavégzése az ő személyes betanításától függött. Ezzel kapcsolatban is helytállóan utalt az elsőfokú bíróság a konkrét tanúvallomások tartalmára. Kiemelendő, hogy a felperes a jóhiszemű pervitel követelményével ellentétesen ezen érvelését is a több éve tartó perben a tárgyalás berekesztését megelőzően terjesztette elő, holott ezt megelőzően is tudomással kellett rendelkeznie a feladatairól.

[118] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésének szabályait nem sértette az anyagátvétel körülményeinek értékelése körében sem. A felperes fellebbezésében nem tett különbséget az anyagátvétellel és az anyagméréssel, anyagminősítéssel kapcsolatos tevékenység között. A rendelkezésre álló bizonyítékok azt támasztották alá, hogy az anyagátvétel nem valamennyi, az alperesi üzem területére érkező hulladék esetében volt szükséges, ezért ez a tevékenység sem indokolta, hogy a felperes a rendes munkaidején túl szinte folyamatosan jelen legyen a telephelyen.

[119] tanú3 többszöri távollétét helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság, hiszen ezt a felperes által elvégzett rendkívüli munka időtartamát növelő körülményként vette figyelembe. Az elsőfokú bíróság nem tévesztette össze a gépkezelők és felperes, illetve Tanú4 feladatait, mivel ítéletében nem tett olyan megállapítást, hogy a gépkezelőknek bármilyen, a munka tervezésével, szervezésével, irányításával kapcsolatos feladatuk lenne.

[120] Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nagyon részletesen, a felperes munkaviszonyának időtartamát szakaszokra bontva fejtette ki, hogy mely időszakra, milyen szempontok alapján és milyen időtartamban látja indokoltnak a rendkívüli munkavégzés megállapítását. Az első szakaszon belül is két időszakot vett figyelembe éppen azért, hogy adekvát, kellően konkrét módon tudja figyelembe venni azokat a körülményeket, amelyek befolyásolták a felperes munkaidejét, az általa ellátandó feladatokat. A bizonyítékokat (tanúvallomások, okiratok) következetesen összevetette a felperes ellentmondásos előadásával.

[121] Az elsőfokú ítéletben részletezett bizonyítékok alapján okszerű volt az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, miszerint 2014. március hónapra 21 hétköznapi napra napi 2-2 órát, 2014. április és május hónapra 41 hétköznapi napra napi 3-3 órát, 2014. június és szeptember hónapokra 13 hétre, hétköznapi napra napi 1,5-1,5 órát, míg 2014. október és 2015. március közötti időszakra 25 hétre, hétköznapi munkanapokra napi 1-1 óra rendkívüli munkavégzést tartott szükségesnek és indokoltnak a felperes részéről.

[122] A technikai jellegű problémákat, a műszaki meghibásodást és annak kapcsán az üzem munkájának leállítását is megfelelően figyelembe vette az elsőfokú bíróság, hiszen az ítéleti tényállás részeként, illetve a rendkívüli munkavégzéssel töltött idő körülményeinek az értékelése során is kitért erre a kérdésre. Kifejezetten az alperes terhére értékelte azt is, hogy a célprémium és a kiemelt egyéb juttatások tekintetében nem találta bizonyítottnak, hogy ezen juttatások kifizetése összefüggésben állt a rendkívüli munkavégzéssel. Ezeket az összegeket nem vonta le a felperes részére fizetendő munkabér összegéből, tehát éppen az adminisztrációs kötelezettségek megsértését értékelte az alperes terhére.

[123] Önmagában a kereseti kérelem megalapozott voltára vonatkozó következtetést tanú2 ügyvezető 2014. szeptemberi e-mailjéből sem lehetett levonni, mivel az egy konkrét időpontban, több munkavállaló, köztük a felperes esetében megvalósult rendkívüli munkavégzésére vonatkozott.

[124] A másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a perköltségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés megváltoztatására sem. Teljeskörűen egyetértett az elsőfokú bíróság által figyelembe vett szempontokkal a felperesi beadványok előterjesztését, jellegét, tartalmát, célszerűségét illetően, a jóhiszemű pervitel követelményére is figyelemmel. Az elsőfokú bíróság az IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglalt mérlegelés lehetőségét helyesen alkalmazta, az általa meghatározott összecszerűséggel is egyetértett a másodfokú bíróság, kiterjedően a perköltség felemelésének elsőfokú ítéletben rögzített indokaira.

[125] A másodfokú bíróság a bizonyítékok kimerítő, alapos és okszerű mérlegelésére tekintettel nem látott lehetőséget a felülmérlegelésre (Kúria, Pfv.VIII.22.244/2005/5.). A bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének hiányában ugyanis az elsőfokú ítélet az ügy érdemére kihatóan nem volt jogszabálysértő.

[126] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokaira tekintettel, a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[127] A fellebbezési eljárásban pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére az IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel. A fellebbezett pertárgyérték a másodfokú tárgyaláson pontosítottösszegszerűség értelmében 5.386.550 forint volt.

[128] Tekintettel arra, hogy a felperest munkavállalói költségkedvezmény nem illette meg, a másodfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezett pertárgyértékhez igazodóan kötelezte fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2022. október 6.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

...